

SLOVENSKÁ REPUBLIKA
UZNESENIE
Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 864/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti ESPERANZA, s. r. o., Stráž 8419, Zvolen, zastúpenej Advokátskou kanceláriou LawService, s. r. o., Stráž 3/223, Zvolen, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Pavol Konečný, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11 Co 557/2015 z 15. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti ESPERANZA, s. r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. októbra 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti ESPERANZA, s. r. o., Stráž 8419, Zvolen (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva

na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 Co 557/2015 z 15. júna 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej prílohy vyplýva, že sťažovateľka je účastníkom konania (ako odporca, pozn.) vo veci zaplatenia sumy 8 962,36 € s príslušenstvom, ďalej zaplatenia sumy 49 790,87 € s príslušenstvom navrhovateľovi a o vzájomnom návrhu sťažovateľky o zaplatenie sumy 11 308,67 € s príslušenstvom vedenom Okresným súdom Námestovo (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 7 C 84/2010. Okresný súd o uvedených návrhoch navrhovateľa v označenom konaní rozhodol rozsudkom zo 6. mája 2015 (ďalej len „rozsudok súdu prvého stupňa“), ktorým zaviazal sťažovateľku zaplatiť navrhovateľovi sumy 8 962,36 € s príslušenstvom. Druhým výrokom rozsudku zamietol návrh navrhovateľky na zaplatenie sumy 49 790,87 € s príslušenstvom. Tretím výrokom rozsudku vzájomný návrh sťažovateľky na zaplatenie sumy 11 308,67 € s príslušenstvom zamietol. Obaja účastníci konania podali proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolania, o ktorých rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že výrok, ktorým sťažovateľku zaviazal na zaplatenie sumy 8 962,36 € s príslušenstvom, zmenil tak, že návrh navrhovateľa zamietol. Krajský súd druhým výrokom druhý výrok rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (zamietnutie návrhu na zaplatenie sumy 49 790,87 € s príslušenstvom, pozn.) a tretím výrokom potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým zamietol vzájomný návrh sťažovateľky na zaplatenie sumy 11 308,67 € s príslušenstvom ako nárok na zaplatenie úrokov zo zmluvy o pôžičke.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že okresný súd, ako aj krajský súd vec nesprávne právne posúdil, v dôsledku čoho malo dôjsť k porušeniu jej práv napadnutým rozsudkom v časti jej vzájomného návrhu. Okresný súd nárok uplatnený sťažovateľkou ako vzájomný návrh zamietol ako premlčaný a krajský súd tento výrok potvrdil, preto rozsudok krajského súdu v tejto časti sa stal právoplatným. Sťažovateľka v konkrétnostiach namieta, že vo veci konajúce súdy nesprávne určili dátum splatnosti celého dlhu, v dôsledku čoho jej nárok posúdili na základe vznesenej námietky za premlčaný. Sťažovateľka krajskému súdu vyčíta najmä to, že nedostatočne sa vysporiadal s jej výkladom ustanovenia § 565 zákona

č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Sťažovateľka tvrdí, že ich dohoda o strate výhody splátok pre prípad omeškania sa s riadnym a včasným plnením bola uzavretá v zmysle už uvedeného ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, a preto bolo potrebné ich dohodu vykladať aj podľa druhej vety označeného ustanovenia, podľa ktorej toto právo môže veriteľ využiť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky. V nadväznosti na to sťažovateľka argumentuje, že ak „*veriteľ toto svoje právo nevyužije a proti dlžníkovi neuplatní zaplatenie celého zvyšku dlhu, nenastane splatnosť celého dlhu, ale ďalej bude pokračovať splatnosť dlhu podľa jednotlivých splátok*“. Taktiež tvrdí, že pre určenie splatnosti celej pohľadávky je rozhodný dátum, kedy veriteľ vyzval dlžníka na zaplatenie celej pohľadávky, a nie skutočnosť, že veriteľ z dôvodu omeškania dlžníka so splátkami mohol požiadať o zaplatenie celej pohľadávky. Vychádzajúc z uvedeného je sťažovateľka toho názoru, že krajský súd nesprávne ustálil moment splatnosti dlhu, pretože navrhovateľ ju nepožiadala o zaplatenie celej pohľadávky. V nadväznosti na uvedené, že dátum splatnosti celého dlhu bol určený nesprávne, krajský súd zároveň nesprávne vyhodnotil námietku premlčania dlhu.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka zastáva názor, že napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu jej označených práv, a žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol, ktorým vysloví porušenie jej označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu, označený rozsudok krajského súdu zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie, ako aj prizná náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva...

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07). Obdobne to platí aj pre základné právo podľa čl. 36 ods. 1 listiny.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou sťažnosti je nespokojnosť sťažovateľky s napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý podľa jej názoru rozhodol arbitrárne, keď nereflektoval na jej argumentáciu uvedenú v odvolaní. Sťažovateľka v uvedenom a vecnej nesprávnosti napadnutého rozsudku vidí porušenie svojich označených práv.

Ústavný súd úvodom považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00).

Sťažovateľka odôvodňovala porušenie svojich označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu jeho arbitrárnosťou, pretože podľa jej názoru interpretácia a aplikácia na vec vzťahujúcich sa ustanovení Občianskeho zákonníka je nesprávna, a tým je napadnutý rozsudok aj ústavne neudržateľný.

Ústavný súd konštatuje, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že sťažovateľkou uplatnený nárok bol premlčaný. K tomuto záveru dospel okresný súd a krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s právnym záverom okresného súdu a obmedzil sa len na konštatovanie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozhodnutia s odkazom na ustanovenie § 219 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Ústavný súd opakovane judikoval, že pokiaľ preskúmanie postupu alebo rozhodnutia orgánu štátu v rámci predbežného prerokovania nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05), je možné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, na ktoré nemožno nazerať izolovane a ktoré podľa judikatúry tvorí jeden celok (II. ÚS 78/05), dospel k záveru, že rozhodnutie je dostatočným spôsobom odôvodnené, krajský súd zrozumiteľne odôvodnil úvahy, ktoré zvolil pri rozhodovaní o nároku sťažovateľky, pričom právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť ako arbitrárne. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, prečo nárok sťažovateľky považoval za nedôvodný, a zároveň tým aj reagoval na jej námietky. Rozsudok krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho názoru preto nemožno považovať za svojvoľný či arbitrárny. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06). Takéto pochybenie v ústavnoprávnom zmysle však ústavný súd v napadnutom rozsudku krajského súdu nezistil. Sťažovateľkin nesúhlas s obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol: „*Vzájomný nárok odporcu pôvodne uplatnený v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/50/2011 je nedôvodný, ako na to správne poukázal okresný súd, keď považoval nárok na zaplatenie*

úrokov zo zmluvy o pôžičke za premlčaný. Priamo z obsahu zmluvy zo dňa 6.8.2004 je totiž zjavné, že pre splácanie úrokov si zmluvné strany dohodli splátkový kalendár, ktorého nedodržanie bolo sankcionované splatnosťou dlhu ako celku (tak istiny, ako aj úrokov). Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka má dispozitívny charakter, z čoho vyplýva, že zmluvné strany môžu jeho použitie vylúčiť prípadne korigovať podľa svojich potrieb. V danom prípade sa strany dohodli, že už momentom omeškania so splácaním dlhu, nastane jeho splatnosť ako celku, a preto sa nevyžadoval osobitný úkon veriteľa (odporcu, resp. jeho právnych predchodcov) smerujúci k splateniu celej výšky záväzku. Posúdenie zo strany okresného súdu, ktorý vychádzal z obsahu zmluvných dojednaní formulovaných veriteľom a dlžníkom, bolo správne. Rozhodnutie v tejto časti krajský súd potvrdil ako vecne správne (výrok III. rozsudku) a zároveň v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia.“

K argumentácii sťažovateľky, ktorá mala svedčať o nesprávnej interpretácii a nedostatočnej aplikácii § 565 Občianskeho zákonníka, ústavný súd konštatuje, že predmetné ustanovenie sa aplikuje za predpokladu, že nedošlo k inej dohode strán. Krajský súd poukázal na zmluvné dojednanie, v zmysle ktorého došlo predmetnou zmluvou k modifikácii úpravy § 565 Občianskeho zákonníka, a to tak, že strany sa dohodli na tom, že pre splatnosť celého dlhu postačuje skutočnosť, že sťažovateľka sa dostane do omeškania so splácaním dlhu. Z uvedeného vyplýva, že nebolo potrebné uskutočniť akýkoľvek úkon na to, aby sa dlh ako celok stal splatným. Interpretácia rozhodných skutkových okolností prípadu, resp. výklad zmluvy je logický, aplikácia do úvahy prichádzajúcich noriem práva primeraná. Podľa názoru ústavného súdu napadnutý rozsudok krajského súdu rozhodne nemožno považovať za arbitrárny alebo zjavne neodôvodnený.

V súvislosti so sťažovateľkou deklarovaným prejavom nespokojnosti s napadnutým rozsudkom krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať

do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v rámci predbežného prerokovania veci dospel k záveru o nedostatku relevantnej súvislosti medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a označeným základným právom sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Sťažovateľka ďalej namietala aj porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom krajského súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že krajský súd sa riadne zaoberal námietkami sťažovateľky v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že v okolnostiach prípadu interpretácia a aplikácia na vec vzťahujúcich sa noriem sledovala ich zmysel a účel. Ústavný súd konštatuje, že neexistuje relevantná súvislosť medzi namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu na jednej strane a napadnutým rozsudkom krajského súdu na strane druhej.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

O ďalších návrhoch sťažovateľky formulovaných v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu, náhrada trov konania) z dôvodu odmietnutia sťažnosti nebolo potrebné rozhodnúť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2016